

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 25. 4. 2017 ve věci návrhu **okresního státního zástupce v Teplicích** ze dne 28. 12. 2016, č. j. SPR 814/2016-3, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **Mgr. Z. L.**, státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Teplicích,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněná

Mgr. Z. L., nar. X,
státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Teplicích,
bytem X,

je vinna, že

v trestní věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Teplicích pod sp. zn. 1 ZT 324/2016 proti obviněnému P. Ch., nar. X, který byl trestně stíháný pro přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a přečin únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podle § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, spáchaný ve formě přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku, řádně nepřezkoumala usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 15. 7. 2016 a nezjistila jeho nezákonnost spočívající v tom, že skutky v něm uvedené zcela evidentně nemohou naplňovat znaky skutkové podstaty uvedených trestných činů ani jiného trestného činu, a téhož dne podala soudci Okresního soudu v Teplicích návrh na vzetí obviněného do vazby, který mu vyhověl a obviněného vzal do vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. c) trestního řádu, který tak v ní nezákonně pobýval až do dne 28. 7. 2016, ve kterém státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Teplicích Mgr. Denisa Vaníčková v rámci své dozorové činnosti usnesení o zahájení trestního stíhání pro uvedenou nezákonnost zrušila a vydala příkaz k propuštění obviněného z vazby,

t e d y

zaviněně porušila povinnosti státního zástupce a zaviněným jednáním ohrozila důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství,

č í m ž s p á c h a l a

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

a z a t o s e j í u k l á d á

podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, kárné opatření
snížení platu o 10 % na dobu 1 (jednoho) měsíce.

O d ů v o d n ě n í :

Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, územní odbor Teplice, 1. oddělení obecné kriminality (dále jen „policejní orgán“), usnesením ze dne 15. 7. 2016, č. j. KRPU-148681-25/TČ-2016-040971, podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájila trestní stíhání obviněného P. Ch., nar. X, pro přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a přečin únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podle § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku spáchaný ve formě přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku.

Trestného činu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se měl obviněný dopustit tím, že dne 18. 6. 2016 v 12.59 hodin zaslal prostřednictvím sociální sítě Facebook poškozené nezletilé A. M., nar. X, fotografii svého ztopořeného pohlavního údu, čímž ohrozil její mravní vývoj.

Přípravy k trestnému činu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podle § 20 odst. 1 a § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku se měl obviněný dopustit tím, že dne 13. 7. 2016 se osobně svěřil P. V., X, o svém úmyslu spočívajícím ve vylákání poškozené nezletilé A. M., nar. X, na blíže nespecifikované místo v lese, kde jí daruje řetízek, ve chvíli, kdy jí bude řetízek zezadu zapínat, jí převáže oči a sváže ruce, následně ji naloží do vozidla a takto jí nechá odvést na chatu svého dědy v Dlouhé Louce, kde jí uzamkne a setrvá s ní dva dny a poté, co se na únos poškozené přijde, se zastřelí střelnou zbraní, přičemž za tímto účelem si dne 13. 7. 2016 v době kolem 10.15 hodin v zastavárně koupil plynovou pistoli zn. Zoraki s jedním zásobníkem bez nábojů a následně v tentýž den zakoupil čtyři kusy poplašných nábojů, které dne 13. 7. 2016 společně s P. V. z plynové pistole v lese v Oseku vystříleli, aby tak vyzkoušel funkčnost

pokračování

zbraně, avšak úmysl uskutečnit tento plán sdělil P. V. poškozené nezletilé A. M., která se jeho realizace obávala a vše oznámila Policii České republiky, v důsledku čehož ke zranění osob ani k hmotné škodě na majetku nedošlo.

V odůvodnění tohoto usnesení policejní orgán uvedl, že spadá skutečnosti zakládající důvodnost trestního stíhání zejména v obsahu podání vysvětlení A. M., P. V., a prodejce v zastavárně, ve výpovědi učiněné v procesním postavení podezřelého P. Ch., jenž se k vytýkanému jednání doznal, v obsahu facebookové komunikace mezi ním a A. M. a v protokolu o vydání plynové pistole. Z nich vyplývá, že jednáním P. Ch. byly zcela naplněny zákonné znaky skutkových podstat přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a přečinu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podle § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku spáchaného ve formě přípravy podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku, že ve shora uvedené době k těmto přečinům došlo a že je dostatečně odůvodněn závěr o jejich spáchání P. Ch.

Obviněný byl podle § 76 odst. 1 trestního řádu zadržen dne 14. 7. 2016 v 13.05 hodin bez předchozího souhlasu státního zástupce, neboť věc nesnesla odkladu a souhlasu nešlo předem dosáhnout. Po jeho zadržení a zahájení trestního stíhání policejní orgán podal dne 15. 7. 2016 Okresnímu státnímu zastupitelství v Teplicích podnět k podání návrhu na vzetí obviněného do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. b), c) trestního řádu. V tomto podnětu policejní orgán uvedl, že obviněný vykazuje projevy nestandardního chování vůči poškozené a není schopen se smířit se skutečností, že nezletilá ho chce mít jen jako kamaráda, nikoliv partnera. S poškozenou je obviněný v častém kontaktu přes sociální síť. Proto je dána důvodná obava, že obviněný v případě propuštění na svobodu bude na poškozenou působit. Navíc plán únosu začal obviněný uskutečňovat zakoupením střelné zbraně, jejíž funkčnost vyzkoušel, čímž prokázal, že svůj pojatý úmysl hodlá uskutečnit. Je tedy dána i důvodná obava, že obviněný vykoná trestný čin, na který se připravoval.

V této trestní věci, která byla vedena u Okresního státního zastupitelství v Teplicích pod sp. zn. 1 ZT 324/2016, byl kárně obviněný stanoven výkon dozoru a provádění úkonů v trestním řízení v rámci pracovní pohotovosti podle § 20 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“).

Dne 15. 7. 2016 podala kárně obviněná Okresnímu soudu v Teplicích návrh na vzetí obviněného do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. b), c) trestního řádu. V něm nad rámec již zmíněných skutečností uvedla, že obviněný dosud nebyl soudně trestán a po zahájení trestního stíhání vypověděl, že o únosu poškozené začal uvažovat na počátku července 2016, že nechtěl nezletilou držet v chatě dva dny ani ji pistolí ohrozit a že se takto zamýšlel zabít, protože to považoval za nejjistější způsob smrti. Důvod koluzní vazby spatřovala kárně obviněná v tom, že obviněný bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, neboť v dané věci byli vyslechnuti pouze P. V. a nezletilá A. M. V důvodné obavě, že obviněný v případě ponechání na svobodě vykoná trestný čin, který připravoval a jehož spáchání mu překazil P. V., pak kárně obviněná spatřovala důvod vazby předstižné. Podle ní pak všechny zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody pro podezření,

že tento trestný čin spáchal obviněný a s ohledem na jeho osobu, povahu a závažnost trestných činů, pro které je stíhán, nelze účelu vazby dosáhnout jiným opatřením.

Na návrhu na vzetí obviněného do vazby setrvala kárně obviněná i při vazebním zasedání Okresního soudu v Teplicích, které se konalo dne 16. 7. 2016 od 08.00 hodin. V něm po výsledku obviněného a provedení listinných důkazů soudce vyhlásil usnesení, kterým podle § 68 trestního řádu z důvodu uvedeného v § 67 písm. c) trestního řádu vzal obviněného do vazby. Proti tomuto usnesení se obviněný vzdal práva stížnosti i za oprávněné osoby, nepožadoval odůvodnění jeho písemného vyhotovení, nezvolil si obhájce a požádal o jeho ustanovení soudem. Kárně obviněná se taktéž vzdala práva stížnosti a nepožadovala odůvodnění písemného vyhotovení usnesení. Soudce obviněnému s jeho souhlasem ustanovil obhájce a sdělil, že vazba se započítává ode dne 14. 7. 2016 v 13.05 hodin. Následně soudce Okresního soudu v Teplicích postupem podle § 136 odst. 3 trestního řádu písemně vyhotovil zjednodušené usnesení ze dne 16. 7. 2016, č. j. 30 Nt 41/2016 - 15, o vzetí obviněného do vazby z důvodu podle § 67 písm. c) trestního řádu, které neobsahovalo odůvodnění, s výjimkou zmínky o počátku vazby obviněného.

Usnesením ze dne 28. 7. 2016 však státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Teplicích Mgr. Denisa Vaničková podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu jako nezákonné zrušila usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání obviněného P. Ch.

V odůvodnění tohoto usnesení státní zástupkyně uvedla, že v rámci své dozorové činnosti přezkoumala usnesení o zahájení trestního stíhání a řízení předcházející jeho vydání. Přitom zjistila, že se obviněný dopustil jednání, jež bylo popsáno v uvedeném usnesení. Tato skutečnost vyplývá z doznání obviněného a z dalších důkazů, zejména trestního oznámení poškozené nezletilé A. M., podaného vysvětlení P. V. a protokolů o vydání věci.

Jednání popsané v prvním bodě usnesení o zahájení trestního stíhání však podle státní zástupkyně nenaplnuje skutkovou podstatu přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. V tomto ustanovení zákonodárce stanoví, že kdo, byť i z nedbalosti, ohrozí rozumový a mravní vývoj dítěte tím, že ho svádí k zahálčivému nebo nemravnému životu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. Pod pojmem ohrožení je třeba rozumět taková jednání, jimiž si dítě osvojuje v důsledku jednání pachatele škodlivé návyky, povahové rysy, popřípadě sklony nebo zájmy, které zpravidla vedou k jeho morálnímu úpadku a neschopnosti usměrňovat způsob svého života v souladu s obecnými morálními zásadami občanské společnosti. Trestní odpovědnost proto bude namístě pouze tam, kde v důsledku pachatelova působení vzniklo reálné nebezpečí, že dítě například propadne alkoholu či drogám, bude zneužívat jiné látky ovlivňující lidskou psychiku, začne se chovat promiskuitně, bude opakovaně nebo soustavně páchat úmyslné trestné činy, přestupky nebo jinak narušovat občanské soužití či si osvojí jiné škodlivé návyky, zájmy nebo sklony, které vážně ohrožují jeho tělesné nebo duševní zdraví anebo jeho další vývoj. Za svádění k zahálčivému nebo nemravnému způsobu života se považuje zpravidla působení trvající delší dobu, případně působení projevující se opakovaným jednáním, může ale jít i o jednorázové jednání nebo krátkodobé působení, které svou intenzitou a ovlivněním sváděné osoby má stejný účinek jako působení opakované nebo po delší dobu trvající a které zpravidla k takovému způsobu

pokračování

života vede a dítě nepříznivě ovlivní. V uvedeném případě však ojedinělé zaslání fotografie dívky ve věku 14 let, byť s nevhodným obsahem, takový následek nemohlo zapříčinit.

Jiná situace je podle státní zástupkyně u jednání popsaného v bodě druhém usnesení o zahájení trestního stíhání. Ustanovení § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku stanoví, že kdo dítě nebo osobu stíženou duševní poruchou odejme z opatrování toho, kdo má podle jiného právního předpisu nebo úředního rozhodnutí povinnost o ně pečovat a ohrozí-li takovým činem mravní vývoj unesené osoby, bude potrestán trestem odnětí svobody na jeden rok až pět let. K tomu je však nezbytné zmínit, že uvedeného přečinu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou se může pachatel dopustit jen v případě, že dokoná čin, který naplňuje skutkovou podstatu tohoto trestného činu, nebo se o něj aspoň pokusí. Příprava, která je prvním relevantním stádiem trestné činnosti, totiž u této kvalifikované skutkové podstaty není trestná. Podle § 20 odst. 1 trestního zákoníku příprava k trestnému činu zakládá trestní odpovědnost jen u zvlášť závažných zločinů, kterými se podle § 14 odst. 3 věty za středníkem trestního zákoníku rozumí ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmeně deset let, a to navíc za podmínky, že to je ve zvláštní části trestního zákoníku u příslušného trestného činu výslovně stanoveno. Uvedená skutečnost byla policejním orgánem i dalšími orgány činnými v trestním řízení zcela pominuta.

Při výkonu dozoru v přípravném řízení je podle státní zástupkyně úkolem státního zastupitelství dohlížet na to, aby orgány činné v trestním řízení dodržovaly všechna ustanovení trestního řádu, aby postupovaly ve shodě s účelem trestního řízení a jeho základními zásadami a aby se při dokazování řídily příslušnými ustanoveními trestního řádu. Přitom musí zvláště dbát na to, aby nikdo nebyl bezdůvodně stíhán, potažmo nezákonně omezován na osobní svobodě a jiných základních lidských právech a svobodách. S ohledem na tuto skutečnost je evidentní, že trestní stíhání obviněného bylo zahájeno nezákonně při absenci důvodného zjištění o spáchání takového jednání, jež by naplňovalo skutkovou podstatu trestného činu.

Proto státní zástupkyně Mgr. Denisa Vaníčková využila svého oprávnění vyplývajícího z ustanovení § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu a přezkoumávané usnesení o zahájení trestního stíhání jako nezákonné zrušila.

Pro úplnost státní zástupkyně ještě doplnila, že shodnou vadou je zatíženo i usnesení soudu o vzetí obviněného do vazby. I pokud by jednání obviněného naplňovalo skutkovou podstatu přečinu podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku v úmyslné formě a bylo by vůči němu zahájeno trestní stíhání, nemohl by být vzat do vazby, neboť by byl stíhán pro trestný čin, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta. Takto by bylo možné postupovat pouze při naplnění podmínek uvedených v § 68 odst. 3 nebo odst. 4 trestního řádu.

Konečně státní zástupkyně uvedla, že další dokazování v předmětné trestní věci bude zapotřebí zaměřit na objasnění jednání, které je rozhodné z trestněprávního hlediska a současně je kauzální ve vztahu ke zjištěnému následku.

V návaznosti na zrušení usnesení o zahájení trestního stíhání státní zástupkyně Mgr. Denisa Vaníčková příkazem ze dne 28. 7. 2016 uložila vazební věznici, aby obviněného neprodleně propustila z vazby.

Postup kárně obviněné v uvedené trestní věci posoudil i krajský státní zástupce v Ústí nad Labem, který přípisem ze dne 19. 10. 2016, č. j. 1 KZT 1125/2016 - 21, sdělil navrhovateli, že v něm shledává kárné provinění, a doporučil mu zvážit podání kárného návrhu.

Všechna uvedená skutková zjištění vyplývají z kopie obsahu podstatné části dozorového spisu Okresního státního zastupitelství v Teplicích sp. zn. 1 ZT 324/2016 a z přípisu krajského státního zástupce v Ústí nad Labem ze dne 19. 10. 2016, č. j. 1 KZT 1125/2016 - 21.

Kárně obviněná využila svého práva zakotveného v § 17 odst. 4 věty druhé zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů“) a při ústním jednání kárného senátu odepřela výpověď. Ve své závěrečné řeči toliko uvedla, že svého jednání lituje a vzala si z něho ponaučení. Dále odkázala na své stanovisko k návrhu na zahájení kárného řízení.

V něm kárně obviněná uvedla, že se dopustila pochybení uvedených v kárném návrhu a je si jich plně vědoma. Na svou obhajobu jen uvedla, že v době, kdy došlo k jednání, pro které byl obviněný P. Ch. trestně stíhán, panovala na okrese Teplice i v širším okolí napjatá atmosféra vyvolaná vraždou, které se dopustil nezletilý na nezletilé dívce v zahradní chatce v Teplicích. Tato trestní věc byla značně medializována, stejně jako vražda, k níž došlo v Praze v obchodním centru TESCO. V obou těchto případech byly v médiích orgány policie i justice kritizovány. Uvedené skutečnosti přispěly k tomu, že stejně jako policejní orgán a soudce řešila trestní věc obviněného P. Ch. způsobem, který je předmětem kárného řízení. Navíc tvrzení obviněného působila velmi věrohodně a ve všech zúčastněných osobách vzbuzovala důvodnou obavu, která byla umocněna již zmíněnou atmosférou obou vražd. Při rozhodování o vazbě, jemuž byla přítomna, byl obviněný v takovém stavu a choval se způsobem, že spolu se soudcem nabyla přesvědčení, že jednání, které popsal svému známému, byl schopen uskutečnit. Nezákonný pobyt obviněného ve vazbě alespoň přispěl k jeho uklidnění, jak konstatoval znalec. Tím však nechce své pochybení omlouvat ani bagatelizovat, naopak si je ho dobře vědoma a pro svou práci si z něho vzala ponaučení. Upřímně lituje následků svého jednání pro obviněného i pro pověst státního zastupitelství, na kterém pracuje.

Nejvyšší správní soud jako soud kárný se již v minulosti otázkou kárné odpovědnosti státního zástupce za nezákonně vedené trestní stíhání zabýval. V rozhodnutí ze dne 10. 11. 2014, č. j. 12 Ksz 7/2014 - 91, na základě tam uvedených úvah dospěl k závěru, že *„vedení trestního stíhání a podání obžaloby, které byl obžalovaný soudem pravomocně zproštěn, může založit kárnou odpovědnost státního zástupce jen zcela výjimečně. Je tomu tak v případech, kdy státní zástupce flagrantně porušil své povinnosti postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně a spravedlivě při výkonu dozoru nad zachováním zákonnosti přípravného řízení, případně i v následném řízení před soudem. Při vynesení zprošťujícího rozsudku podle § 226 písm. b) trestního řádu může k tomuto excesu dojít například tehdy, když je někdo bezdůvodně stíhán pro skutek, který podle zcela jednoznačného znění aplikované právní normy nemůže být trestným činem, nebo když je stíhán pro skutek, který podle ustálené judikatury vrcholných soudů není trestný a odlišný právní názor nebyl policejním orgánem ani státním zástupcem ničím zdůvodněn. Zproštění obžaloby z důvodu,*

pokračování

že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, může založit kárnou odpovědnost i tehdy, kdyby se státní zástupce v trestní věci vůbec nezabýval základními skutkovými a právními otázkami, bez nichž nemohl uvažovat o právní kvalifikaci skutku jako trestného činu, nebo kdyby si ve vztahu k nim neopatřil naprosto žádné důkazy ani nenavrhл soudu jejich provedení. Ve všech těchto hypotetických případech by totiž bylo trestní stíhání obviněného vedeno zcela nedůvodně, což by představovalo natolik závažné a hrubé pochybení státního zástupce, že by nepostačovala náprava v řízení před trestním soudem a muselo by být přistoupeno k jeho postihu v kárném řízení.“

K naprosto nedůvodnému vedení trestního stíhání obviněného došlo i v nyní posuzované trestní věci.

Příprava k přečinu únosu dítěte a osoby stížená duševní poruchou podle § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, pro který bylo zahájeno trestní stíhání obviněného P. Ch., totiž podle zcela jednoznačného znění § 20 odst. 1 trestního zákoníku nebyla trestná. Toto ustanovení považuje za přípravu trestného činu jen jednání, které záleží v úmyslném vytváření podmínek pro spáchání zvlášť závažného zločinu, jestliže to trestní zákon u příslušného trestného činu výslovně stanoví a pokud nedošlo k pokusu ani dokonání zvlášť závažného zločinu. Zvlášť závažnými zločiny jsou přitom podle § 14 odst. 3 věty za středníkem trestního zákoníku ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let. U trestného činu podle § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku je však stanovena pouze pětiletá horní hranice trestní sazby, a proto ho nelze považovat za zvlášť závažný zločin, u něhož by mohla být příprava trestná. Jednání obviněného P. Ch. spočívající v úmyslném vytváření podmínek pro únos dívky ve věku čtrnácti let, které bylo popsáno v usnesení o zahájení trestního stíhání, tedy i přes nepopiratelnou závažnost zcela jasně nemohlo naplňovat skutkovou podstatu trestného činu.

Trestného činu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se pak podle ustálené judikatury vrcholných soudů může pachatel dopustit sváděním dítěte k nemravnému životu jen působením trvajícím delší dobu, opakovaným působením nebo jednorázovým či krátkodobým působením, které svou intenzitou a ovlivněním sváděné osoby má stejný účinek jako působení opakované nebo delší dobu trvající a které zpravidla k takovému způsobu života vede a dítě nepříznivě ovlivní (srov. Šámal, P. a kol.: Trestní zákoník, 2. vydání, C. H. Beck, Praha 2012, str. 1953 a násl. a tam uvedená rozhodnutí trestních soudů). Ojedinělé zaslání fotografie dívky ve věku 14 let, byť s krajně nevhodným a neslušným obsahem, však takový následek nemohlo zapříčinit. Navíc v usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání, v jeho podnětu k podání návrhu na vzetí obviněného do vazby ani v návrhu kárně obviněné na vzetí obviněného do vazby se ani netvrdí, že by toto pouze jednorázové jednání obviněného dosahovalo natolik závažné intenzity, aby ho bylo nutné považovat za svádění dítěte k nemravnému životu. V těchto rozhodnutích a podáních ani nebyl vysloven, natož odůvodněn, odlišný právní názor, podle něhož by se oproti dosavadní judikatuře mělo za naplnění skutkové podstaty přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku považovat i jednorázové působení pachatele nižší závažnosti. Ostatně ani sama kárně obviněná v průběhu kárného řízení netvrdila, že by jedno zaslání fotografie s nemravným obsahem nezletilé dívky ve věku 14 let bylo nutné takto právně kvalifikovat.

Trestní stíhání obviněného P. Ch. bylo tedy zahájeno nezákonně, neboť skutky popsané v usnesení policejního orgánu, které bylo vydáno podle § 160 odst. 1 trestního řádu, zcela evidentně nemohly naplňovat znaky skutkové podstaty přípravy k přečinu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podle § 20 odst. 1 a § 200 odst. 1, odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku ani jiného trestného činu. Ostatně k témuž závěru dospěla i státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství v Teplicích Mgr. Denisa Vaníčková, která v rámci své dozorové činnosti usnesením ze dne 28. 7. 2016 podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu rozhodnutí policejního orgánu o zahájení trestního stíhání jako nezákonné zrušila.

Kárně obviněná přitom v rozporu s čl. 24 odst. 1 písm. a) pokynu obecné povahy nejvyšší státní zástupkyně č. 8/2009 ze dne 21. 9. 2009, o trestním řízení (dále jen „pokyn obecné povahy č. 8/2009“), usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 15. 7. 2016 řádně nepřezkoumala a uvedenou nezákonnost nezjistila. Proto i v důsledku jejího pochybení došlo k porušení základní zásady trestního řízení zakotvené v § 2 odst. 1 trestního řádu, podle níž nemůže být nikdo stíhán jinak než ze zákonných důvodů.

Nepřezkoumání usnesení o zahájení trestního stíhání a nezjištění jeho uvedené nezákonnosti kárně obviněnou by však samo o sobě nemohlo vést k závěru o její kárné odpovědnosti. S ohledem na princip subsidiarity kárného postihu, který byl vyjádřen i v již zmíněném rozhodnutí kárného senátu ve věcech státních zástupců dne 10. 11. 2014, č. j. 12 Ksz 7/2014 - 91, by totiž k nápravě uvedeného pochybení kárně obviněné postačovalo právě zrušení nezákonného usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání v rámci výkonu dozoru jiné státní zástupkyně nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení, k čemuž došlo po pouhých třinácti dnech od vydání rozhodnutí podle § 160 odst. 1 trestního řádu.

Kárně obviněná však v návaznosti na nezákonné zahájení trestního stíhání obviněného P. Ch. a podala dne 15. 7. 2016 soudci návrh na vzetí obviněného do vazby, čímž porušila svou další povinnost zakotvenou v čl. 31 odst. 1 věty třetí pokynu obecné povahy č. 8/2009, podle něhož státní zástupce před podáním návrhu na vzetí do vazby zkoumá, zda důvody vazby včetně odůvodněnosti podezření z trestné činnosti jsou podloženy konkrétními skutečnostmi. Soudce tomuto návrhu vyhověl a u obviněného shledal důvod vazby předstížné podle § 67 písm. c) trestního řádu, v důsledku čehož došlo k porušení tohoto ustanovení, které mimo jiné stanoví, že obviněný smí být vzat do vazby, pokud dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, má všechny znaky trestného činu. Ve vazbě pak obviněný nezákonně pobýval až do dne 28. 7. 2016.

Právě v této skutečnosti je nutné na nezákonné vedení trestního stíhání obviněného P. Ch. nahlížet jako na závažné a hrubé pochybení kárně obviněné, u něhož nepostačuje náprava spočívající v tom, že usnesení o zahájení trestního stíhání bylo podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu zrušeno a že obviněný byl propuštěn z vazby, a musí být přistoupeno k postihu státní zástupkyně v kárném řízení. V této souvislosti kárný senát znovu zdůrazňuje, že kárně obviněná není postihována za nesprávný právní názor, nýbrž za evidentně nezákonné zahájení trestního stíhání obviněného, které bylo umocněno jeho nezákonným pobytem ve vazbě majícím za následek porušení ústavně zaručeného práva na osobní svobodu.

pokračování

Kárně obviněná tedy ve věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Teplicích pod sp. zn. 1 ZT 324/2016 zaviněně porušila své povinnosti při výkonu funkce státní zástupkyně odpovědně plnit své úkoly a postupovat odborně, svědomitě a bez zbytečných průtahů, které jsou stanoveny v § 24 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“). Tímto zaviněným jednáním kárně obviněná rovněž ohrozila důvěru v odbornost postupu státního zastupitelství, neboť ta v očích odborné i laické veřejnosti, zejména dalších státních zástupců Okresního státního v Teplicích, nejbližší nadřízeného státního zastupitelství, obviněného a jeho obhájce, nepochybně byla či alespoň mohla být snížena nezjištěním evidentně nezákonně vedeného trestního stíhání obviněného a podáním návrhu na jeho vzetí do vazby při zřetelné absenci jedné ze zákonných podmínek pro vydání takového rozhodnutí. Jedná se přitom o zavinění ve formě nevědomé nedbalosti. Kárně obviněná totiž nevěděla, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem. Přehlédla totiž, že obviněný je trestně stíhán pro skutky, jež nemohou být kvalifikovány jako trestné činy, a proto ho ani nebylo možné vzít a ponechat ve vazbě. Kárně obviněná však vzhledem ke své funkci státní zástupkyně o těchto skutečnostech nepochybně vědět měla a mohla.

Je proto možné konstatovat, že kárně obviněná uvedeným jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

Při úvaze o druhu a výměře kárného opatření kárný senát přihlédl k závažnosti kárného provinění a k osobě kárně obviněné.

Na jednu stranu kárný senát přihlédl k doznání kárně obviněné, její upřímné lítosti, sebereflexi a dosavadní kárné bezúhonnosti. Dále vzal kárný senát v úvahu osobní spis kárně obviněné a její pozitivní pracovní hodnocení, které dne 7. 4. 2017 vypracoval navrhovatel. V něm se uvádí, že kárně obviněná je zkušená státní zástupkyně vykonávající svou funkci již čtrnáct let, specializuje se na hospodářskou a majetkovou trestnou činnost, přidělené úkoly plní řádně a včas a vůči její práci nelze mít námitek. Ve prospěch kárně obviněné svědčí i skutečnost, že se na uvedených pochybeních podíleli i další orgány činné v trestním řízení, a to policejní orgán a soudce. Kárný senát nemůže zcela odhlédnout ani od závažnosti skutků popsanych v usnesení o zahájení trestního stíhání a skutečností uvedených ve stanovisku k návrhu na zahájení kárného řízení, které přispěly k nezákonnému trestnímu stíhání obviněného a k jeho nezákonnému pobytu ve vazbě.

V neprospěch kárně obviněné však na straně druhé musel vzít kárný senát v úvahu závažnost kárného provinění, která spočívá v porušení základního a ústavně zaručeného práva na osobní svobodu a v tom, že v důsledku pochybení kárně obviněné v posuzované trestní věci obviněný P. Ch. pobýval ve vazbě nezákonně po delší dobu třinácti dnů. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že kárný senát v dříve rozhodnutých kárných věcech týkajících se překročení lhůty pro trvání vazby nebo zadržení téměř vždy uložil státním zástupcům kárné opatření snížení platu (srov. rozhodnutí ze dne 16. 6. 2014, sp. zn. 12 Ksz 4/2014, ze dne 15. 9. 2014, sp. zn. 12 Ksz 6/2014, ze dne 8. 12. 2014, sp. zn. 12 Ksz 10/2014, ze dne 16. 2. 2016, sp. zn. 12 Ksz 10/2015, ze dne 12. 4. 2016, č. j. 12 Ksz 1/2016 - 46, ze dne 20. 9. 2016, č. j. 12 Ksz 2/2016 - 40, ze dne 29. 11. 2016, č. j. 12 Ksz 3/2016 - 37, a ze dne 10. 1. 2017, č. j. 12 Ksz 6/2016 - 28).

Za této situace nemohl kárný senát vycházet z návrhů kárně obviněné i navrhovatele a v dané kárné věci upustit od uložení kárného opatření či uložit jen kárné opatření důtku. Kárný senát, který podle § 9 odst. 2 věty třetí zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, není takovým návrhem kárného navrhovatele vázán, tak musel přistoupit k uložení kárného opatření snížení platu. Vzhledem k značnému množství shora uvedených skutečností svědčících ve prospěch kárně obviněné jí však kárný senát uložil toto kárné opatření jen v pětině zákonné sazby uvedené v § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství.

S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněné státní zástupkyně, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů uznal kárně obviněnou vinnou kárným proviněním podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jehož se dopustila skutkem popsáním ve výroku tohoto rozhodnutí. Za toto kárné provinění uložil kárně obviněné podle § 30 odst. 1 písm. b) zákona o státním zastupitelství kárné opatření snížení platu o 10 % na dobu 1 měsíce.

Kárné opatření snížení platu se vůči kárně obviněné uplatní od prvního dne měsíce následujícího po dni právní moci rozhodnutí (§ 30 odst. 4 zákona o státním zastupitelství).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců